

מסורת הש"ס

(א) [ל'ל דמקן] (ב) ערפן
(ג) [שס יא,] (ד) תענית
ת. [לפיל כ: ושס נמקן].
(ה) [שס בערפן ע"ש].
(ו) שנת כא. יומא
כא. (ז) [לקמן נכ:].
(ח) נס"א: שהמשה,
נמשה. (ט) [ל'ע דלא
הקשו גם מחלוקת ועין
נפ"ר שני דבר זה
נתיב].

תורה אור השלם

1. ויאמר חוקדו
להעלות העלה להמזבח
ובעת החל העולה החל
שירי וזמריהם וצל
ידו כלי יויד מלך
ישראל:
דברי הימים ב כט כז
2. ויהי כאשר למחזרים
ולמשררים להשמיע
קול אתה להלל ולהודות
לֵאלֹהֵינוּ ובהקשר קול
במחזרות ובמזמורים
ובכלי השיר ובהלל לֵאלֹהֵינוּ
כי טוב כי לשלש חסדו
ותהיה מלא שגן בית ה' ג
דברי הימים ב ה ג

הגהות הב"ח

(א) במשנה אמרו כל מי
שלא ראה שמחת וכו' כדים
של שמן של מאה:

גליון הש"ס

נמרא לימא תהוי
תיובתא דר"י כתרתי.
כעין זה לעיל דף ד ע"ב
(ש"נ)

מוסף רש"י

עבדי כהנים היו. ואם
המס חללי וערכו
שהיו משיאין
לכהונה. כהנים היו
נושאין נשים משרפים
מיוסאין (שם). מבלאי
מכני כהנים. חמשה
כהנים הנולדים (שם)
מפיקעין. לשון
קריעה (ויחא כג.) קורעין
ועשין פטילות כשהם
בית השואבה שיהיו נצרים
(שם) (שבת כא.)

כסנאי. עיקר שיר כפה או ככלי:
 במסכת ערכין היא על אחוזה כלי שיר
 משפחה בית הפגרים ומשפחה בית
 מתאמאס סיו. זה שם מקומות: ומשפיל
 שגשבים אלמנות ונכנסם לראיות
 לישא לכהנים: לזים היו. אבל
 ישראלים פסולין לכן: מעלין מדוכין.
 הרואהו עומד על הדוכן עם הלזים אל"
 לבדוק אחריה לא להשיא מיוחסת אל"
 לתת לו מעשר ראשון דודאי על הוא
 שמפני דבר זה לא הרגילו להעמיד שם
 כי אם לזים כדי שלא יעשו כסם בני
 אדם להחזיקם כלזים ואינם לזים: ומד'
 ישראל היו. סדר מדוכן ליוחסין מעלין
 שמפני דבר זה לא הרגילו להעמיד
 שם עבדים: אבל לא למעשרות. שלא
 מזהרו מלהעמיד שם ישראל: ומאן
 דאמר עבדים היו. קסבר אין סוממין
 על הדוכן מלגדוק אחריה לעלותם
 ליוחסין הלכך לא מזהרו על כך: ור'
 ירמיה אמר בו' לעיל ג': קאי אפלוגמא
 דרבי יוסי דרבי יהודה ורבנן ופליג
 דרבי יוסף: קסרי גרסין ורבנן יוסי
 סבר שחזק יסירה נמי דופה שסם.

הואיל ושמתח מלוא היא ובחללין
 יאסור מלכא אלף שבות בעלמא:
 יסופא דרב יוסף. דאמר מר ז'ר
 יוסף בשר של שואבה דלא ידעה:
 אבל בשר של קרבן דוהה כו'. והא
 לשון קושיא ובעיא הוא כלומר חזין
 הכא דבשל שואבה פליגי ואיכא למידק
 הא בשל קרבן ומדור קרבן דדמי: **ינא**
ספוי יסופא דרב יוסף. נמי הא
 דלמר לעיל בשל קרבן פליגי והא
 דייקין דמדור רבנן ביה והוא מיובמא
 בחרמי בשל שואבה הוי מיובמיה
 מדרבני יוסף ובשל קרבן הוי מיובמיה
 מדרבנן: **ינא דין לקרבן.** ומדרבנן
 לא מותר: והא קמי מטיסין וסו
 חילי כו'. ל"ג והא עלה קמי אלף
 והא קמי: אלף לאו רבנן היא.
 דשמעין להו בדשואבה דלא דחי
 קמי וכו למעוטי דקרבן אלמא בשל
 קרבן מדור: **הא שר ה' ותולדות**
ועל ידי כלי דוד. אלמא כלי דוד שר
 ה' קרי ליה: **למחללים ולמשוררים.**
 והבא לא חביב כלום ותולדות לאו
 כלי שר ניהו אלא למקיעות המתמדין
 והמוספין: **ביתנ' יורדין לעזרה**
נשים. הכנים ולרים יורדין מעזרת
 ישראל שיהא גבוהה לעזרת נשים
 למטה הימנה כשיפוס ההר: **ומספין**
שם סיון גדול. מפרש בגמרא [זכר:]
 וארבעה ספלים של זכר כראשין:
 כראש כל מנורה ומנורה: **ילדים.**
 בחורים וידיהם כדי שגון ועליהם כל
 אחד כסולמו: **מכללי מנכסי הכנים**
המקיימין חיו מספיקין. ממכסין
 בגדי השדה שהיו משל לצור ומאכנתיהם
 הישנים מספיקין קורעין לעשות
 פסילות: **אלא הייה מאיר מאור בית**
שואבה. לפי שהמנורות גבוהין
 מהשמים אמר' והר הכית גבוה
 והאורה זורחת בכל העיר וכוכל
 מזרחי שהוא לסקוף עזרת נשים היה
 נקוץ כדאמרין בסדר יומא (דף טו.)
 והמנורות עולין למעלה הימנה:
 בלאבות

בוקות

ולא היה חצר בירושלים שאי

החליל פרק חמישי סוכה

עצדי כהנים היו. [משה]
שעת שיר של קרבן קיימין:
יפריא. זה שם המשפחות:
לכהונה. ישראל מיוחסין היו

כתנאי א⁶ (דתניא) ¹³ עבדי כהנים היו דברי ר' מאיר רבי יוסי אומר ממשפחת בית הפגרים ומשפחת בית ציפריא ומאמאום היו שהיו משיאין לכהונה ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר ליום היו מאי לאו בהא קא מיפלגי דמאן דאמר ¹⁴ עבדים היו קסבר עיקר שירה בפה ומאן דאמר ליום היו קסבר ¹⁵ עיקר שירה בכלי ותסברא רבי יוסי מאי קסבר אי קסבר עיקר שירה בפה אפילו עבדים נמי אי קסבר עיקר שירה בכלי ליום אין ישראלים לא אלא ¹⁶ דכולי עלמא עיקר שירה בפה ובהא קא מיפלגי דמר סבר הכי הוה מעשה ומר סבר הכי הוה מעשה למאי נפקא מינה למעלין מדוכן ליוחסין ולמעשר קא מיפלגי מאן דאמר עבדים היו קסבר אין מעלין מדוכן ליוחסין ולא למעשר ומאן דאמר ישראל היו קסבר מעלין מדוכן ליוחסין אבל לא למעשר ומאן דאמר ליום היו קסבר מעלין מדוכן בין ליוחסין בין למעשר ורבי ירמיה בר אבא אמר מחלוקת בשיר של שואבה

דברי יוסי בר יהודה סבר שמחזיק יתירה נמ
דוחה את השבת ורבנן סברי ישמחה יתירה
אינה דוחה את השבת אבל יבשיר של קרבן
דברי הכל עבודה היא ודוחה את השבת
מיתובי שיר של שואבה דוחה את השבת
דברי רבי יוסי בר יהודה וחכמים אומרים
אף יום טוב אינו דוחה תיובתא דרב יוסף
תיובתא לימא בשיר של שואבה הוא דפליגי
אבל בשיר של קרבן דברי הכל דוחה את
השבת * לימא תיהוי תיובתא דרב יוסף
כתרתי אמר לך רב יוסף פליגי בשיר של
שואבה והוא הדין לקרבן והאי דקמפלגי
בשיר של שואבה להודיעך כחו דרבי יוסי
בר יהודה דאפילו דשואבה נמי דחי והא
קתני והו חליל של בית השואבה שאינו
דוחה לא את השבת ולא את יום טוב והו
דאינו דוחה אבל דקרבן דוחה מני אי נימא
רבי יוסי בר יהודה האמר שיר של שואבה
נמי דוחה אלא לאו רבנן ותיובתא דרב יוסף
כתרתי תיובתא מאי טעמא דמאן דאמר
עיקר שירה בכלי דכתיב ויאמר חזקיהו
להעלות העולה להמזבח ובעת החל העולה
החל שיר ה' והתצטרות ועל ידי כלי דויד
מלך ישראל מ"ט דמאן דאמר עיקר שירה
בפה דכתיב ויהי כאשר דמאן דאמר צמצרני
ולמשוררים להשמיע קול אחד ואידך נמי
הא כתיב ויאמר חזקיהו הכי קאמר החל שיר

ה' בפה על ידי כלי דוד מלך ישראל לכסומו
באחד למחצצרים ולמשוררים הכי קאמר מ
מחצצרים בכלי אף משוררים בכלי: **מתני'**
השואבה לא ראה שמחה מימיו **במוצאי**
לעזרת נשים ומתקנין שם תיקון גדול מגור
ספלים של זהב בראשיהם וארבעה סולמות
מפירחי כהונה ובידיהם כדים של מאה ועשר
וספל **מבלאי** מכנסי כהנים ומהמינייהן מהן
נה מאירה מאור בית השואבה **הסידים** ואני

נא.

משנה היא פרק שני דערמין (דף י.)
 וכן דכ"ע עיקר שירה צפה והתם
 ה ימי החג ואי אפשר בלא שבת וי"ל
 שבות במקדש ובירושלמי פריך ומשני
 רישא רבי יוסי בר' יהודה היא:

מעלין מרובין. ראוהו עומד על הדוכן עם הלוים הריקים אין לנדוק אחריו לא להשיאו מיוחסת ויתכן לו משער ראשון דדליז לא הוא שמעי דבר וזר לא הרגילו עבדים לעמוד שם כך פירש בקונטרס משמע שגורו ואמר דפליגי הכי דמר סבר אין להעמיד עבדים לדוכן דחיישין שמה יעלו ליוחסין ולמשער וזר סבר אין חיישין למשער אבל חיישין ליוחסין וזר סבר אף ליוחסין לא חיישין ואין הלשון משמע כן דקאמר והכא בזה אף מיפלגי זר סבר לא והכא במעשה ומ"ס כי הוה מעשה משמע שהמעשר (א) אין תלוי בהעלאה אלא העלאה תלויה במעשר (א) דמר סבר הכי הוה מעשה שהלוים היו בקיאים בכלי שיר וזר סבר עבדים היו בקיאים שיר וזר סבר הכל נעמד עמוס ומיז פירש שני דערצין (דף יא. וסא) משמע כפירש הקונטרס דגרס והכא במעלין מדוכן למשעריה וליוחסין קמייסגין ומיזו גס לפי מה שפירשתי על פ' יט לישנא:

למחצצרים וּלְמַשׁוּרִים. וְהָכֵה
לֹא כְּתִיב לְכֹס
וְתוֹצֵרוֹת לֹא כְּלִי שִׁיר וְיִהְיֶה שֶׁסֶּה
לְתַקְיֵוֹת הַתְּמִידִין וְהַתּוֹסֵפִין כִּךְ פִּירֵשׁ
בְּקוּי' וְיִמִּי' קָרָא גּוֹפִים כְּמִדָּה כְּלִי שִׁיר
דִּקְרָא הֵכִי כְּמִדָּה בְּדַבְרֵי הַיָּמִים (ב' ה')

גְּבִי שְׁלֹמֶה כֹּאחַד לְמַחְצָצִרִים וְלַמַּשׁוּרִים
לְהַשְׁמִיעַ קוֹל אֶחָד לִהְלֵל לַהֲדוֹת לֵה'
וְכֵהִי הַיָּרִים קוֹל בְּתוֹצֵרוֹת וּבְמַלְאֲתֵם
וּבְהַשְׁמִיעַ קוֹל דְּבִלָּל לֵה' מִיּוֹד מִי' עֲלֵמֹם
חֲמִדוֹ וְיִי' לְרֹדֵק לְמַחְלָק לְבִי הַיְלֹמֹם
דְּמַעֲקָרָא כְּמִדָּה גְּבִי שִׁירָה צִפֶּה
לְהַשְׁמִיעַ קוֹל אֶחָד לִהְלֵל לַהֲדוֹת לֵה'
וְלִבְחַד הֵכִי כְּמִדָּה כְּלִי שִׁיר וְכֵהִל
לֵה' שְׁמַע מִיְּהִיד דְּעִיְקֵי שִׁירָה צִפֶּה
וְכֵהִי הַיָּרִים לְכֹסוֹת הָאֵל:

מבלאי מכבדי כהנים ופזמונייהו
 תימה דלא חשיב נמי
 שכתוב שם היא היתה של שש:
שעליתן האיום עומדין בבאי
 שרי לשמחת צית
 השואבא אבל דוקן לשיר דקדוקן אלל
 המוצח היה כך פירש נקוט' וזמס'
 מדות (פי"ב מ"ו) תנו ומייתי לה כפ"ק
 דיומא (דף טז.) רלכ"י אומר מעלה
 היתה שם גבוהה אמה ודוקן נתון
 עליה ואומר מעלה היתה בין עזרת
 ישראל לעזרת כהנים:

קרא

עין משפט
גר מצוה

ג א ב מ"י ס"ג מהל' כלי
המקדש הלכה ג סמג
ע"ש קצט:
ד ג מ"י שס' וס"ב מהל'
אסורין ביאה הל' ג:
ה ד מ"י פ"ח מהלכות
לולב הלכה יג:
ו ה מ"י ס"ג מהלכות כלי
המקדש הל' ג סמג ע"ש
קט:
ז ו מ"י פ"ח מהלכות לולב
הלכה יג:
ח ז מ"י פ"ח מהלכות כלי
המקדש הלכה ו:
ט ח מ"י פ"ח מהלכות
לולב הלכה ד:

רבינו חננאל

תנאי היא, תתן כערק
 פרק עשר עברי כהנים
 וזו רבתי ר' מאיר, וזו
 יאמר משפחת בית
 המדרש, כי תהיה נזק
 אנוגה אולי לרם, אם
 לא בהא פליגי רמאן
 דאמר עבריה, פי
 אלו הכנים כמבוכ, כפי
 חזקיהו, פי כפי, והלכתי
 פי משפחה, פי ואלו
 הכנים כמבוכ אף על
 פי שהן עבריה הותר
 שהיו אף המהמה עליהן,
 ודאמר דאמר לרם, היה
 כמבוכ עיקר שיהיה ככלי
 לפתור לרם היה, והמבוכ
 דמכבי פליגי, אף הכי
 יוסי וקנני שיהיה ר' מאיר
 מאי קאמר [כ"א] קא
 סבר [כ"ב] כפי שיהיה
 מפורש בערערי כפי שיהיה
 ידועה אמר מלתות
 בשיר של בית המהמה,
 אבל בשיר של קרבן
 דברי חל עבודה היה
 ודאמר שמה, משה חל
 של בית המהמה דהא
 כפי דברי ר' יוסי ר' יהודה
 וחכמים אמרם
 אילו יוס עובד אף דהא,
 חיובת עובד אף בית המהמה,
 בחלול של בית המהמה,
 אבל בשיר של קרבן
 דהא חל דהא, ואמסיק
 חיובת דהא שיר בחזק
 חיובת, מאן דאמר עיקר
 עובד ככלי מאי טעמא,
 דרבי יאמר (יחזקיהו)
 הלחלות העולה (ועל
 [לחזקיהו] ובעת העולה)
 העולה חל שיר [הי] וזו,
 ומה חל העולה חל
 כפי מאי טעמא, [וכתיב
 ויהי] כחלל חמציץ
 ולמשרידי השמיים כל
 אחד, [וכתיב] קאמר,
 הלחלות העולה חל
 שיר [הי] כפי, ועל
 ידי חל רייד, למסור
 קלא, ואידך אמר ר' יוחנן
 אררבו משרידי [ורמאן]
 המהמה, כפי מהמציץ
 כפי מהמשרידי עובד
 כחל, מציא יוס טוב
 דהאשיל של ר' יודק
 געזתי (ישעאל) [נחש]
 ממקדש עסק דגול.

(א) חסר כאן י"ל ואיך נמי
הא כתבי ויאמר חוקיני וגו'
הכי קאמר וכו'.